

גל ידי זה אנתנו מוצאים להתגולל עלינו ולהתנפל חלילה כנ"ל.

ובן יש לומר זהו שמרומז גם כן באמרם ירד ירדנו בתחלה לשצר אוכל, פי', ירד ירדנו היינו סיצת הירידה חלילה היא משום ^{אוצר החכמה} 'בתחלה לשצר אוכל' היינו בתחלה וראשית צבוקר הוא רץ ומשוקע לעסק המשא ומתן לשצר אוכל כנ"ל.

ועוד, היינו כמו הדג הוא ניאוד בדבר מאכל כידוע (עי' ב"ב כא, ז וב"ש ג"ה ש"א), כמו כן תחלת ירידת האדם שהוא נלכד ברשת היצר הרע חלילה הוא על ידי דבר מאכל, שהיצר הרע מראה לו לאדם פרנסה ועושר המדומה והוא רץ אחריו כמו הדג הרץ אל הרשת צשציל הדצר מאכל, זהו שמרומז ירד ירדנו בתחלה ר"ל תחלת ירידת האדם שהוא נלכד ברשת היצר הרע חלילה, הוא 'לשצר אוכל' היינו על ידי דבר מאכל כאמור, ודי למצין:

ויתאפק ויאמר שימו לחם (בג, דא). יש לרמוז לידוע (עי' משלי כח, כ; עירובין יג, ז וב"ש ד"ה הדומק) העיקר לפרנסה הוא שלא יהיה דוחק את השעה, זהו שרמוז 'ויתאפק' היינו שהוא מתאפק ואינו דוחק את השעה, על ידי זה 'ויאמר שימו לחם' ממשיך שפע פרנסה:

וישבתו וישכרו עמו (בג, דד). ופירש רש"י מיום שמכרוהו לא שמו יין ולא הוא שמה יין ואותו היום שמו. פעם אחת בשבת קודש פרשה זו כשהיה א"ז זצוק"ל מיסב בשלחן עם לדיקי הדור שהיו אז, שאל שאלה

זו לפנייהם, בשלמא יוסף שהכירם שהם אחיו לכן שמה יין, אבל המה שלא ידעו שהוא אחיהם אם כן כיון שמיום שמכרוהו לא שמו יין אמאי שמו עכשיו.

והשיב הרב הלדיק הקדוש הרבי נתן דוד זצוק"ל משיד'אאווצע בשם הסבא קדישא הרבי בער זצוק"ל מראדעשיין שאמר בדרך בדיחותא כיון שנותן משקה הוא את, ודי למצין. ענה ואמר א"ז זצ"ל אמרנו הוא צעומק, והוא שמוכח מכאן אף שיש לו לאדם איזה הנהגות וגדרים וסייגים בחסידות, אמנם כשיזדמן יחד עם חסיד עוצד ה' ייח יעוצז ההנהגות והגדרים שלו צשציל לשמוח יחד עמו. למשל אם הוא נוהג להתפלל מאוחר יתפלל צבוקר, ואם הוא מוגדר שלא לאכול מאכל זה או שלא לשמות משקה זו וכדומה, יעוצז גדרו ולאכול ולשמות ולשמוח עם החסיד יחד.

וזוהו כשהיו מקוצים השצטים הקדושים עם יוסף בסעודת שבת, כדאיתא במדרש (תנחומא נשא, כח; ב"ר זב, ד) שאותו יום שבת היה, והגם שלא ידעו שהוא יוסף אחיהם, מכל מקום הכירו זו שהוא ירא שמים ולדיק, כי הרגישו התלהבות ודביקות כמו שנאמר וישא משאות מאת פניו אליהם, פירוש 'משאות' מלשון (ר"ה כב, ז) משיאין משאות, היינו שלקחו מאת פני יוסף התלהבות ודביקות, על כן אף שהיה להם סייג וגדר שלא לשמות יין, עוצז מנהגם וגדרם וישמו וישכרו עמו עכ"ל.

ויש לפרש דצריז ז"ל, היינו בדרך דאיתא בזוהר הק' פנחס (רמא, ז) על הכתוב (שה"ש

ה, א) אכלתי וכו' שתייתי ייני, אשר מסגיאן דרחימו שני עוזדוי, דאף על גב דלאו אורחוי צמיכלא ומשחיתא בגין רחימותא אכיל ושתה וכו' עי"ש, ודו"ק והבן:

ויאמר גם עתה כדבריהם בן הוא אשר ימצא אתו יהיה לי עבד ואתם תהיו נקיים (מד, י). ופירש רש"י גם עתה כדצריכס עשרה שנמצאת גניבה ציד אחד מהם כולם נתפשים וכו' עי"ש. ולכאורה אומרו 'גם עתה' הוא למוחר ואין לו שחר, על כל פנים הוי ליה למימר 'גם זאת וכו', מהו 'גם עתה'.

אלא יש לומר דידוע (בר"ר כא, ו) אין 'ועתה' אלא תשובה, וידוע אומרים ז"ל (יומא פו, ב) גדולה תשובה שצטביל יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל העולם כולו עי"ש. וכן צוהר חדש פרשת נח (מ, א) דאי יחזרון בתשובה רישי כנישתא או חדא כנישתא צוכותם יתכנש כל גלותא, ולכאורה הוא רחוק מן הדין לוותר כל כך.

אך באמת אינו רחוק, והיינו כמו עשרה שנמצאת גניבה ציד אחד מהם כולם נתפשים, כך מדה טובה מרובה (סוטה יא, א) וצי כנישתא עשרה שנמצאת תשובה ציד אחד מהם כולם מתכפרין, ולא עוד אלא שמוחלין לכל העולם כולו, כי מדה טובה מרובה חמש מאות פעמים (תוספתא סוטה ד, א) כמוצן. זהו הפירוש 'גם עתה' היינו תשובה, 'כדצריכס בן הוא' היינו כמו כדצריכס עשרה שנמצאת גניבה ציד אחד מהם כולם נתפשים, כך בתשובה מדה טובה מרובה חמש מאות פעמים, שצטביל

יחיד שעשה תשובה כולם מתכפרין. וזה שאמר 'אשר ימצא אתו' היינו תשובה כמו שנאמר (ישעיה נה, ו) דרשו ה' צהמלאו, 'הוא יהיה לי עזר' היינו עזר ה', 'ואתם תהיו נקיים' היינו כולם מתכפרים כנ"ל, והבן:

האלקים מצא את עון עבדיך (מד, מז) ופירש רש"י מצא בעל חוב מקום לגבות שטר חובו. ולכאורה יפלא הכי זאת הוא מציאה לפני הקב"ה כשמוצא את עון עבדיו חלילה, אדרבה לא הביט און ציעקב כחיז (צמדזר כג, כא). גם קשה הלא מלוא כל הארץ כבודו ית', והרבה שלוחים למקום צ"ה, האם לא יכול הקב"ה לגבות חובו בציתם, ולמה הוצרך לסבב הסיבות שיצאו למצרים למציאה זו וציתו של יוסף, ולא עוד אלא שיוסף הוא יהיה השליח לזה, הלא מגלגלין חוב על ידי חייב (סנהדרין ח, א) ולא שיוסף הצדיק הוא יהיה הגובה החוב כמוצן.

אלא יש לומר הענין הוא כך, דידוע אומרים ז"ל (פסחים קיח, א) הודו לה' כי טוב (תהלים קלו, א) שגובה חובתו של אדם צטובתו, לעשיר צשורו וכו' עי"ש. ולעניינינו יש לפרש 'צטובתו' היינו כמו שפירש אאמו"ר זלוק"ל מאריך אף וגבה דיליה (מדרש תהלים י, ג), היינו על ידי ש'מאריך אף' בין כך ובין כך האדם עושה תשובה 'וגבה דיליה' בתשובה ומעשים טובים, והבן.

וזהו הפירוש שגובה חובתו של אדם צטובתו היינו צמעשים טובים, וצתשובה שנקראת 'טוב' כמו שנאמר (הושע יד, ג) ושובו